

A
06
S
89

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

IJssla

voorjaarsteelt 1988

rassenproef 1^e beoordeling

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

R.I.V.R.O.

J.H. Stolk en R.G.C.M. Arkesteijn

Respectievelijk:

Rijksinstituut voor het Rassenonderzoek van Cultuurgewassen

(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk

Niet voor publikatie

Internverslagnr. 237

22 11 810

INHOUD

	Tabel
Proefopzet	
Proef- en proefveldgegevens	1
In de proef opgenomen rassen	2
Waarnemingen	
Toelichting bij de tabellen	
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie	3
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars	4
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de commissie	5
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars	6
Productiegegevens en het percentage afval	7
Samenvatting van de gemaakte opmerkingen	8

Proefopzet

In de voorjaarsteelt van 1988 werden vijf nieuwe rassen ijssla op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd.

Kellys en Polar werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in tweevoud op de bedrijven van:

- Gebr. v.d. Hout, 's-Gravenzande
- Proeftuin Westmaas
- dhr. De Jong, 's-Gravenzande

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	's-Gravenzande I	Westmaas	's-Gravenzande II
aantal pl./veld	+ 72*	+ 72	+ 72
aantal pl./m ²	16	13	16
zaaidata	17-11-87	29-11-87	19-01-88
plantdata	22-01-88	19-01-88	29-02-88
beoordelings- data	05-04-88	05-04-88	27-04-88
oogstdata	05-04-88	06-04-88	27-04-88

* De velden onder de nummers 3, 4, 5, 8, 12 en 14 bestonden slechts uit 45 planten.

Tabel 2. In de proef opgenomen rassen.

Veldnummers						Witpatroon																
code	G1		Westm.		G2																	
	I	II	I	II	I	II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
YE	7	11	14	21	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	+	.	+
YF	3	12	11	19	3	8	-	-	-	-	+	-	-	.	.	-	+	+	-	-	-	-
YG	2	13	9	22	7	13	-	+	-	-	+	-	+	.	.	+	-	-	+	+	+	+
YH	1	10	10	20	4	9	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+
YJ	6	9	13	17	2	12	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+
YK	4	14	15	16	6	10	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+
YL	5	8	12	18	5	14	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+

Waarnemingen

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- omvang
- omblad
- vastheid bol
- aanslag *
- graterigheid
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op alle drie de proefplaatsen werd het 100 kroggewicht bepaald en het percentage afval berekend.

Het percentage afval is op de proefplaats Westmaas niet berekend, omdat men hier erg veel last had van rizoctonia.

Tevens werd ook het 100 bolgewicht bepaald.

De resultaten van het een en ander staan in de volgende tabellen.

* Op de proefplaats Westmaas zijn hier geen cijfers voor gegeven in verband met de aanwezigheid van rizoctonia.

Toelichting bij de tabellen

Cijfers: omvang	4 = te klein	8 = te groot
omblad	4 = zeer veel	8 = zeer weinig
vastheid bol	4 = te los	8 = goed vast
aanslag	4 = zeer veel	8 = zeer weinig
graterigheid	4 = te graterig	8 = erg gesloten
gebruikswaarde	4 = slecht	8 = goed

YK = vergelijkingsras Kellys
YL = vergelijkingsras Polar
`s-Gr. I = `s-Gravenzande 1 (v.d. Hout)
WM = Proeftuin Westmaas
`s-Gr. II = `s-Gravenzande 2 (De Jong)

Gem. = Gemiddelde van de proefplaatsen.

I en II zijn de verschillende parallellen.

- = Resistent

+ = Vatbaar

. = Onbekend.

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie.

	Omvang				Omblad				Vastheid bol			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	7.1	7.3	7.3	7.2	6.6	6.9	6.1	6.5	7.0	7.1	6.7	6.9
YF	7.4	7.0	7.2	7.2	5.4	6.8	4.7	5.6	4.6	5.6	3.8	4.7
YG	6.4	7.1	7.7	7.1	7.1	6.4	5.7	6.4	7.6	6.5	6.8	7.0
YH	6.9	7.3	7.6	7.3	5.2	6.6	4.4	5.4	7.2	6.3	5.3	6.3
YJ	7.4	8.3	8.1	7.9	5.9	5.6	4.9	5.5	7.3	6.4	6.5	6.7
Gem.	7.0	7.4	7.6	7.3	6.0	6.5	5.2	5.9	6.7	6.4	5.8	6.3
YK	6.9	7.0	6.8	6.9	6.8	6.8	6.7	6.8	7.2	7.0	6.7	7.0
YL	7.4	7.6	6.9	7.3	6.2	6.2	6.3	6.2	7.3	6.9	6.8	7.0
Gem.	7.2	7.3	6.9	7.1	6.5	6.5	6.5	6.5	7.3	7.0	6.8	7.0

	Aanslag				Graterigheid				Gebruikswaarde			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	5.0	*	6.9	6.0	5.3	5.2	6.7	5.7	5.2	4.8	5.6	5.2
YF	4.6	*	6.9	5.8	5.0	6.3	6.8	6.0	3.1	3.8	3.1	3.3
YG	7.0	*	7.6	7.3	6.3	6.3	7.0	6.5	6.3	5.9	6.5	6.2
YH	6.3	*	6.9	6.6	6.7	6.6	6.8	6.7	3.9	4.1	3.6	3.9
YJ	5.9	*	7.3	6.6	6.2	5.8	7.2	6.4	4.6	4.1	4.6	4.4
Gem.	5.8	*	7.1	6.4	5.9	6.0	6.9	6.3	4.6	4.5	4.7	4.6
YK	4.7	*	6.8	5.8	5.6	5.7	7.0	6.1	5.9	5.7	7.0	6.2
YL	6.6	*	7.6	7.1	6.4	5.8	7.6	6.6	5.4	5.8	6.8	6.0
Gem.	5.7	*	7.2	6.4	6.0	5.8	7.3	6.4	5.7	5.8	6.9	6.1

Tabel 4. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars.

	Omvang				Omblad				Vastheid bol			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	7.2	7.5	7.0	7.2	6.4	6.3	6.5	6.4	6.5	7.5	6.3	6.8
YF	7.1	6.8	6.8	6.9	5.3	5.8	5.0	5.4	5.1	6.3	4.5	5.3
YG	6.1	7.0	7.2	6.8	6.7	6.3	6.5	6.5	7.0	7.0	7.0	7.0
YH	6.1	7.0	6.7	6.6	5.0	5.5	4.8	5.1	6.8	7.5	6.7	7.0
YJ	7.6	8.0	7.7	7.8	6.0	5.5	5.8	5.8	6.7	7.5	6.5	6.9
Gem.	6.8	7.3	7.1	7.1	5.9	5.9	5.7	5.8	6.4	7.2	6.2	6.6
YK	6.7	7.0	6.3	6.7	6.3	6.8	7.3	6.8	6.7	7.3	6.7	6.9
YL	7.0	7.8	6.5	7.1	6.1	6.0	6.5	6.2	6.8	7.0	6.5	6.8
Gem.	6.8	7.4	6.4	6.9	6.2	6.4	6.9	6.5	6.8	7.2	6.6	6.8

	Aanslag				Graterigheid				Gebruikswaarde			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	5.5	*	6.3	5.9	5.4	5.3	6.3	5.7	5.5	4.8	5.5	5.3
YF	5.1	*	6.2	5.7	5.6	6.5	7.0	6.4	4.1	4.5	4.2	4.3
YG	7.0	*	6.7	6.8	6.4	6.5	7.0	6.6	6.1	6.3	6.5	6.3
YH	6.6	*	5.8	6.2	7.2	7.3	7.0	7.2	5.2	5.0	4.5	4.9
YJ	6.5	*	6.5	6.5	6.4	5.8	6.7	6.3	4.8	4.5	4.8	4.7
Gem.	6.1	*	6.3	6.2	6.2	6.3	6.8	6.4	5.1	5.0	5.1	5.1
YK	5.5	*	6.2	5.8	5.7	5.3	6.7	5.9	5.7	5.8	6.7	6.1
YL	6.9	*	6.7	6.8	6.1	5.3	6.8	6.1	5.4	5.5	6.0	5.6
Gem.	6.2	*	6.4	6.3	5.9	5.3	6.8	6.0	5.6	5.7	6.3	5.9

Tabel 5. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de commissie.

	Omvang				Omblad				Vastheid bol			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	18.8	25.0	80.0	41.3	68.8	75.0	30.0	57.9	25.0	83.3	70.0	59.4
YF	37.5	16.7	80.0	44.7	12.5	75.0	20.0	35.8	0.0	25.0	0.0	8.3
YG	0.0	16.7	90.0	35.6	93.5	41.7	20.0	51.7	56.3	58.3	70.0	61.5
YH	0.0	41.7	80.0	40.6	0.0	50.0	0.0	16.7	37.5	66.7	20.0	41.4
YJ	43.8	91.7	100.0	78.5	37.5	25.0	20.0	27.5	43.8	50.0	70.0	54.6
Gem.	20.0	38.4	86.0	48.1	42.5	53.3	18.0	37.9	32.5	56.7	46.0	45.1
YK	6.9	7.0	6.8	6.9	6.8	6.8	6.7	6.8	7.2	7.0	6.7	7.0
YL	7.4	7.6	6.9	7.3	6.2	6.2	6.3	6.2	7.3	6.9	6.8	7.0
Gem.	7.2	7.3	6.9	7.1	6.5	6.5	6.5	6.5	7.3	7.0	6.8	7.0

	Aanslag				Graterig				Gebruikswaarde			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	31.3	*	70.0	50.7	43.8	33.3	100.0	59.0	31.3	25.0	10.0	22.1
YF	31.3	*	80.0	55.7	50.0	91.7	0.0	47.2	0.0	8.3	0.0	2.8
YG	100.0	*	100.0	100.0	93.8	83.3	100.0	92.4	93.8	75.0	50.0	72.9
YH	68.8	*	80.0	74.4	93.8	100.0	100.0	97.9	6.3	8.3	0.0	4.9
YJ	81.3	*	100.0	90.7	93.8	58.3	30.0	60.7	31.3	0.0	20.0	17.1
Gem.	62.5	*	86.0	74.3	75.0	73.3	66.0	71.5	32.5	23.3	16.0	24.0
YK	4.7	*	6.8	5.8	5.6	5.7	7.0	6.1	5.9	5.7	7.0	6.2
YL	6.6	*	7.6	7.1	6.4	5.8	7.6	6.6	5.4	5.8	6.8	6.0
Gem.	5.7	*	7.2	6.4	6.0	5.8	7.3	6.4	5.7	5.8	6.9	6.1

Tabel 6. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de overige beoordelaars.

	Omvang				Omblad				Vastheid bol			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	20.0	50.0	83.3	51.1	40.0	25.0	50.0	38.3	10.0	50.0	50.0	36.7
YF	20.0	0.0	83.3	34.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YG	0.0	0.0	100.0	33.3	60.0	25.0	50.0	45.0	10.0	0.0	83.3	31.1
YH	0.0	0.0	66.7	22.2	0.0	0.0	0.0	0.0	20.0	50.0	66.7	45.6
YJ	70.0	100.0	83.3	84.4	20.0	0.0	0.0	6.7	10.0	50.0	66.7	42.2
Gem.	22.0	30.0	83.3	45.1	24.0	10.0	20.0	18.0	10.0	30.0	53.3	31.1
YK	6.7	7.0	6.3	6.7	6.3	6.8	7.3	6.8	6.7	7.3	6.7	6.9
YL	7.0	7.8	6.5	7.1	6.1	6.0	6.5	6.2	6.8	7.0	6.5	6.8
Gem.	6.8	7.4	6.4	6.9	6.2	6.4	6.9	6.5	6.8	7.2	6.6	6.8

	Aanslag				Graterigheid				Gebruikswaarde			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	50.0	*	50.0	50.0	40.0	25.0	0.0	21.7	50.0	0.0	0.0	16.7
YF	20.0	*	16.7	18.4	50.0	100.0	0.0	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YG	100.0	*	66.7	83.3	100.0	100.0	0.0	66.7	100.0	100.0	50.0	83.3
YH	90.0	*	33.3	61.7	100.0	100.0	0.0	66.7	30.0	50.0	0.0	26.7
YJ	100.0	*	50.0	75.0	100.0	75.0	0.0	58.3	40.0	0.0	0.0	13.3
Gem.	72.0	*	43.3	57.7	78.0	80.0	0.0	52.7	44.0	30.0	10.0	28.0
YK	5.5	*	6.2	5.8	5.7	5.3	6.7	5.9	5.7	5.8	6.7	6.1
YL	6.9	*	6.7	6.8	6.1	5.3	6.8	6.1	5.4	5.5	6.0	5.6
Gem.	6.2	*	6.4	6.3	5.9	5.3	6.8	6.0	5.6	5.7	6.3	5.9

Tabel 7. Produktie gegevens en het percentage afval.

	Kg/100 krop				Kg/100 bol				% afval			
	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.	G1	WM	G2	Gem.
code												
YE	42.3	57.7	58.7	52.9	27.2	43.7	35.0	35.3	16.8	*	4.8	10.8
YF	42.6	56.8	52.2	50.5	25.3	38.2	27.3	30.3	15.9	*	3.8	9.9
YG	38.6	52.8	53.3	48.2	25.5	36.9	29.7	30.7	9.9	*	5.7	7.8
YH	42.8	66.4	51.6	53.6	23.2	42.3	24.8	30.1	13.4	*	6.3	9.9
YJ	44.4	67.8	54.9	55.7	32.1	50.5	35.4	39.3	12.0	*	5.2	8.6
Gem.	42.1	60.3	54.1	52.2	26.7	42.3	30.4	33.1	13.6	*	5.2	9.4
YK	43.0	57.8	53.8	51.5	26.7	44.3	30.6	33.9	17.5	*	3.9	10.7
YL	48.9	66.1	60.0	58.3	29.8	42.9	33.3	35.3	12.0	*	2.2	7.1
Gem.	46.0	62.0	56.9	54.9	28.3	43.6	32.0	34.6	14.8	*	3.1	8.9

Tabel 8. Samenvatting van de gemaakte opmerkingen.

Rassen	C o d e	's-Gravenzande I 05-04-1988 13 beoordelaars	Westmaas 05-04-1988 8 beoordelaars	's-Gravenzande II 27-04-1988 8 beoordelaars
	YE	- toprand (6x) - droogrand - circa 50% open - geel blad - heterogeen (7x)	- rand (3x) - droogrand, toprand - open kroppen (6x) - heterogeen - neigt tot springen - rommelig (2x)	- open kroppen (2x), 10% open - bolrot (3x), 3 en 4% bolrot - groot omblad - rijp
	YF	- open kroppen (17x) - circa 50% open - circa 75% open - geel blad - heterogeen (2x) - gekroesd	- open kroppen (10x) - 60% open, 40% open - geen vulling - heterogeen	- open kroppen (10x) - ruim 50% open, ruim 80% open - weinig uniform - ongelijke bolvorm - ongelijk
	YG	- toprand (8x), droogrand (2x) - geel blad - klein - erg blond - te compact	- bleek (2x) - heterogeen	- enkel toprandje - enkele bolrot - licht van kleur (2x) - geel blad - vrij groot
	YH	- open kroppen (8x), ca. 20% open, ca. 25% open - droogrand, toprand (2x) - heterogeen (6x) - geel blad (2x) - enkele afwijkers - enkele bolrot - wit - blond	- open kroppen (7x) - 20% open, 30% open - geel - los - lange pit	- toprand (2x) - open kroppen (3x), 60% open (2x) - heterogeen (4x) - bol te klein (2x) - bolrot (2x), 5% bolrot - ongelijke bolvorm, ongelijke bolvastheid - ongelijk (2x) - geel (2x), licht van kleur
	YJ	- toprand (10x), droogrand (3x) - rand (5x) - heterogeen (11x) - bolrot (11x) - wilde (4x) - vroeg versleten (2x)	- toprand (2x) - heterogeen (4x) - meerdere typen (2x) - ongelijk, rommelig - zacht (2x) - wilde (2x)	- toprand - open kroppen, ruim 10% open - heterogeen (4x), ongelijk - bolrot, 5% bolrot - 10% afwijkers, wilde (3x) - groot snijvlak
Kellys	YK	- licht toprandje (4x) - droogrand - geel blad - sclerotinia	- 15% opengesprongen - zwak - uitval - rand	- iets toprand
Polar	YL	- toprand (6x) - droogrand (2x), rand (3x) - bolrot - enkele zakkers - grof en puntig van onder - vroeg versleten (2x)	- droogrand, rand - neigt tot springen - ongelijk - hoge pit - hoge kropvorm - tulpen (2x)	- toprand - kleine bol (2x) - laat - schiet neiging - enkele tuitige krop

Uitslag rassenproeven eerste beoordeling ijssla in de voorjaarsteelt onder glas in 1988

Code	Ras	Herkomst	Uitslag	Afgewezen wegens
YE	44-98	Rijk Zwaan	afgewezen	lage gebruikswaardecijfers wegens: te veel rand en te gevoelig voor open springen van de bol
YF	TS732	TS-Seeds	teruggetrokken	
YG	TS3881	TS-Seeds	naar 2e beoordeling	
YH	EY7247	Enza	afgewezen	veel omblad, matig vaste bol, lage gebruikswaardecijfers wegens: veel open gesprongen bollen (zie ook tabel 8)
YJ	EY7731	Enza	afgewezen	veel omblad, lage gebruikswaardecijfers wegens: rand, heterogeen en vele andere bemerkingen (zie tabel 8)
YK	Kellys	L. de Mos	in 1989 weer vergelijkingsras	
YL	Polar	L. de Mos	in 1989 weer vergelijkingsras	

Directeur: ir. E. Kooistra

Kruisbroekweg 5
Postbus 8
2670 AA Naaldwijk
Telefoon 01740-36700

Aan geadresseerde

Naaldwijk, 30-9-1988

Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Onderwerp

HS/LB/88/P
Uitslag rassenproeven 1^e beoordeling
ussla voorjaarstest

Mijne heren,

Op 30-9-1988 heeft de beoordelingscommissie voor het
gewas ussla (glas) de resultaten van bovengenoemde rassen-
proeven besproken.

De uitslag vindt U, voor zover het Uw rassen betreft, bijgevoegd.
Indien U het met de mening van de commissie niet eens kunt zijn, kunt
U daartegen, binnen 14 dagen na dagtekening van dit schrijven, in be-
roep gaan bij:

De directeur van het RIVRO,
p/a RIVRO,
Postbus 32,
6700 AA Wageningen.

Hoogachtend,

J.H. Stolk
Hoofd Gebruikswaardeonderzoek
Glasgroente

Behandeld door
Doorkiesnummer

J.H. Stolk
01740-36748

Proefstation voor tuinbouw onder glas